

מקום להידוק
דפי השאלון

11241

משרד החינוך

אגף בכיר בחינוך

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לפסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

מותאם

יש להקפיד על טוהר הבחינות!

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלתם מודפסים פרטיכם האישיים. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלתם מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקות הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי מחברת הבחינה (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

בהצלחה!

מדבקת שאלון ملصقة نموذج امتحان שאלון: 011241 עברית מותאם	מדבקת נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات <table><tr><td>שנה السنة</td><td>חודש الشهر</td></tr><tr><td>מועד موعد</td><td></td></tr><tr><td>סמל ביה"ס</td><td>מס' תעודת הזהות</td></tr><tr><td>رقم المدرسة</td><td>رقم الهوية</td></tr></table> יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)	שנה السنة	חודש الشهر	מועד موعد		סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות	رقم المدرسة	رقم الهوية	מדבקות לנבחנים ملصقات للممتحنين
שנה السنة	חודש الشهر									
מועד موعد										
סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות									
رقم المدرسة	رقم الهوية									

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي
* التعلیمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

الإدارة التربويّة
وزارة التربية والتعليم
القسم الكبير لامتحانات

دفتر امتحان

تحيّة للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعدّ الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على مواد مكتوبة أو شفهيّة.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما لا يُسمح إدخال هواتف خلويّة أو أجهزة إلكترونيّة أخرى إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

ملاحم

يجب التقيّد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات لامتحان

1. يجب التأكّد بأنّ تفاصيلكم الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلتم عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أيّة تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولكم على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعدّ لملصقة الممتحن، بخط يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنّه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
4. للمسوّدة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدّة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلّم ناقصاً يُثير الشكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنّى لكم النجاح!

מדינת ישראל
משרד החינוך

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשפ"ו, 2026, מועד ב
מספר השאלון: 11241
נספחים: נספח 1 – מאמרים
נספח 2 – דף עזר

שימו לב: בבחינה במועד זה יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון

שאלון מותאם

הוראות

- א. משך הבחינה: שלוש שעות וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני חלקים.
חלק ראשון	–	הבנה והבעה	–	44 נקודות
חלק שני	–	לשון	–	56 נקודות
- פרק א: שם המספר
- פרק ב: תחביר
- פרק ג: מערכת הצורות
- יש לבחור באחד הפרקים
- סך הכול – 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: דף עזר (נספח 2).
- ד. הוראה מיוחדת: יש לענות על השאלות בגוף שאלון זה לפי ההוראות.

שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 11241 + נספחים

חלק ראשון – הבנה והבעה (44 נקודות)

קראו את המאמרים 1–3 שבנספח 1 המצורף, וענו על כל השאלות 1–5 שלפניכם.

הקפידו על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

1. לפניכם הודעה שכתבה נערה, ואחריה יש שתי תגובות.

היה לי יום עמוס מאוד בבית הספר. בתקופה האחרונה אני לחוצה כי יש עומס אדיר של מבחנים, ואני לא מצליחה להספיק הכול. אני מאוכזבת מעצמי.

תגובה 1

נשמע שאת עוברת תקופה מלחיצה מאוד, וזה טבעי להרגיש תסכול ואכזבה כשיש כל כך הרבה דרישות. הקושי שלך להספיק הכול לא אומר עליך משהו רע. את לא לבד בתחושה הזאת. הרבה אנשים חווים עומס כזה, בייחוד בתקופות של מבחנים. אני כאן איתך, ואפשר לתכנן יחד איך לשמור על איזון בתקופה הזאת.

תגובה 2

מעניין אותי לדעת איך את מארגנת את הזמן שלך בתקופות כאלה, ואם קיבלת על עצמך יותר מדי משימות. כדאי לבנות סדר עדיפויות ברור שיבהיר לך את מידת החשיבות של כל משימה. זה גם יאפשר לך לבחון אם את מלחיצה את עצמך לשווא.

א. על פי פסקה ד במאמר 1, קבעו בנוגע לכל אחת משתי התגובות אם היא עשויה להיות

תגובה של יועצת בית הספר או תגובה של הצ'אטבוט, והקיפו את התשובה הנכונה.

(2 נקודות)

תגובה 1: יועצת בית הספר / הצ'אטבוט

תגובה 2: יועצת בית הספר / הצ'אטבוט

ב. בחרו באחת מן התגובות, ונמקו את קביעתכם על פי פסקה ד. העתיקו מן התגובה

שבחרתם משפט אחד שישמש דוגמה לנימוק שכתבתם. (4 נקודות)

התגובה שבחרתי: תגובה 1 / תגובה 2

נימוק:

דוגמה:

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 11241 + נספחים

2. על פי מאמרים 1–3, מהי הביקורת בנוגע לסיוע שמעניקה הבינה המלאכותית בתחום הנפשי?
הקיפו את התשובה הנכונה. (4 נקודות)
- (1) האמפתיה שמעניקה הבינה המלאכותית למטופלים היא מדומה ואינה אמיתית.
(2) יותר ויותר אנשים מעדיפים להיעזר בכלי בינה מלאכותית ובצ'אטבוטים.
(3) הבינה המלאכותית לא נועדה לתמוך בבריאות הנפש.
(4) הסיוע שמעניקה הבינה המלאכותית אינו כולל מתן עצות.
3. א. בפסקה ד במאמר 2 נכתב כי לבינה המלאכותית יש סגנון כתיבה מרצה. העתיקו ממאמר 3 משפט אחד המוכיח זאת. (4 נקודות)
-
-
-
- ב. על פי ד"ר לירז מרגלית, כותבת מאמר 3, הסבירו מהי הסכנה בסגנון כתיבה מרצה. (4 נקודות)
-
-
-
-
- (שימו לב: שאלה 4 בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 11241 + נספחים

4. בשלושת המאמרים הכותבות משתמשות בשאלות מסוגים שונים שתפקידיהן שונים. לפניכם ארבע שאלות מן המאמרים.
- (1) האם אפשר להיעזר בבינה המלאכותית בתחום בריאות הנפש? (מאמר 1, פסקה ב)
- (2) האם צ'אטבוטים יכולים להחליף את המטפל האנושי המעניק אמפתיה ויוצר קשר אישי? (מאמר 1, פסקה ג)
- (3) מדוע כדאי לנו בכלל לטרוח לפתח מערכות יחסים חדשות? (מאמר 2, פסקה ח)
- (4) לשם מה היא עושה זאת? (מאמר 3, פסקה ב)
- א. מבין ארבע השאלות הקיפו את השאלה יוצאת הדופן מבחינת התפקיד שלה במאמר. (2 נקודות)
- ב. נמקו את קביעתכם. (2 נקודות)

לקראת שבוע "אינטרנט בטוח" התבקשתם לכתוב סקירה בנושא השימוש בכלי בינה מלאכותית.

כתבו בהיקף של 100–200 מילים.

השתמשו בעמוד זה ובעמוד הבא לכתיבת טיוטה, ואת הסקירה כתבו בעמוד 9.

[illegible]

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **שאלון מותאם**, קיץ תשפ"ו, **מועד ב**, מס' 11241 + נספחים

טיוטה

[illegible]

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 11241 + נספחים

סקירה

This image shows a single page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a template for handwriting practice or general writing. There are no margins, text, or other markings on the page.

שימו לב: שאלה 6 בעמוד הבא.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 11241 + נספחים

חלק שני – לשון (56 נקודות)

בחלק זה שלושה פרקים. ענו על **ארבע** שאלות סך הכול, כמפורט להלן (לכל שאלה – 14 נקודות).

תוכלו לענות על ארבע השאלות מתוך שאלות 6–11 (פרק א – שם המספר ופרק ב – תחביר) **או מתוך שאלות 6, 12–16** (פרק א – שם המספר ופרק ג – מערכת הצורות).
שימו לב: בכל שאלה שתבחרו, ענו על כל הסעיפים.

פרק א: שם המספר

6. במשפטים שלפניכם **הקיפו** את הצורות הנכונות של שם המספר מבין האפשרויות הנתונות.

- בתעשיית ההייטק בישראל יש יותר **משנים עשר / שתיים עשרה** אלף מפעלים, והיא מעסיקה **עשר אחוזים / עשרה אחוזים** מן העובדים במשק.
- חברת ההייטק גייסה **שבעה / שבע** מהנדסות ומהנדסים לפיתוח דגם חדש של בינה מלאכותית.
- בעקבות החלטת ממשלה מספר **מאה שבעים ושניים / מאה שבעים ושתיים** החלו לשלב בבתי הספר בחינה באנגלית דבורה המבוססת על בינה מלאכותית.
- בין שנת 2011 לשנת אלפיים **ושש עשרה / שישה עשר** החלו לפעול צ'אטבוטים מדברים.
- **בחמישי / חמישה** בדצמבר 2022 כבר היו לצ'אט GPT יותר ממיליון משתמשים.
- **שלוש / שלושת** החששות שהביעו המשתמשים בבינה המלאכותית היו שהמידע עלול להיות לא אמין, שהתקשורת לא אותנטית ושנחשף מידע אישי.
- צעירים בני **שמונה עשרה / שמונה עשר** עד 21 משתמשים בצ'אטבוטים לתמיכה נפשית פי **שתיים / שניים** מבני נוער צעירים יותר.
- היכולת להבחין בין מענה אנושי ובין מענה של צ'אטבוט נהפכה למיומנות חשובה לבני אדם במאה ה**עשרים ואחד / עשרים ואחת**.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 11241 + נספחים

פרק ב: תחביר

7. א. לפניכם שני משפטים.

(1) כלי הבינה המלאכותית עשויים להפחית סימני דיכאון וחרדה, עם זאת

לדעת מומחים, שימוש בכלים אלה אינו חלופה לטיפול אנושי. _____

(2) כאשר צעירים מתחבטים בסוגיות בתחום הרגש, הם נעזרים בבינה מלאכותית.

- ציינו ליד כל אחד מן המשפטים את הסוג התחבירי שלו.
אם המשפט מורכב, תחמו את הפסוקית, וכתבו מעליה את התפקיד התחבירי שלה; אם המשפט הוא משפט איחוי, תחמו את איבריו.
- ציינו את התפקיד התחבירי של המילים המסומנות בקו בכל אחד מן המשפטים.

בכלים

בסוגיות

ב. לפניכם משפט מורכב.

החוקרים אינם יכולים להבחין בין תשובות של מומחים אנושיים ובין תשובות של

הצ'אט, כי התשובות של הצ'אט מדמות תשובות אנושיות.

המירו את המשפט במשפט איחוי בעל אותו קשר לוגי.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 11241 + נספחים

8. א. לפניכם שני משפטים.

(1) המובילים הפכו את השולחן לצורך פירוקו.

(2) הצ'אטבוט נהפך לחבר הטוב ביותר שלי.

בכל משפט מתחו קו מתחת לנשוא.

ב. לפניכם שני משפטים.

(1) הבינה המלאכותית מזהה אצל המשתמש מצוקה נפשית.

(2) הבינה המלאכותית מפנה את המשתמש לאיש מקצוע.

המירו את המשפטים במשפט אחד מורכב בקשר לוגי של זמן.

ג. לפניכם שני משפטים.

(1) לפגישה עם מטופל אנושי אין תחליף.

(2) שיחה עם צ'אטבוט אינה תחליף לפגישה עם פסיכולוג.

כתבו ליד כל משפט את התפקיד התחבירי של המילה המסומנת.

ד. לפניכם איור המציג דר' שיח משעשע בין נער לאביו.

(האיור נוצר באמצעות בינה מלאכותית)

(1) לאיזה חלק דיבור שייכת המילה

"מקרר" בפניית הנער לאביו?

(2) לאיזה חלק דיבור שייכת המילה

"מקרר" על פי תשובת האב?

ה. לפניכם משפט מורכב בדיבור ישיר.

חוקרים טוענים: "החששות שלנו משימוש בבינה מלאכותית מוצדקים".

• תחמו את הפסוקית, וציינו את התפקיד התחבירי שלה במשפט.

• המירו את המשפט במשפט בדיבור עקיף.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 11241 + נספחים

9. א. לפניכם משפט מורכב.

השימוש בצ'אטבוטים ובכלים טכנולוגיים אחרים חוסך למשתמש זמן ומאמץ,

משום שהוא פוטר אותו מן התהליך המורכב של חיפוש מטפל.

(1) תחמו את הפסוקית, וציינו מעליה את התפקיד התחבירי שלה.

(2) במשפט יש שני חלקים כוללים.

העתיקו את שני החלקים הכוללים, וכתבו את התפקיד התחבירי של כל אחד מהם.

החלק הכולל: _____

התפקיד התחבירי: _____

החלק הכולל: _____

התפקיד התחבירי: _____

ב. לפניכם משפט פשוט שחלקיו התחביריים נתחמו.

ציינו מעל כל חלק את התפקיד התחבירי שלו.

בשל זמינותה	אנשים	רבים	משתמשים	יום-יום	בבינה המלאכותית.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 11241 + נספחים

10. א. לפניכם משפט, ובו תמורה.

בזכות האמפתיה, הזדהות עמוקה עם רגשותיו של האחר, התעצבו הקשרים האנושיים.

- העתיקו מן המשפט את התמורה.
- העתיקו את המילה או המילים שהתמורה ממירה.
- כתבו את התפקיד התחבירי של המילה או המילים שהתמורה ממירה.

ב. לפניכם שני משפטים מורכבים, ובכל אחד מהם המילה "מי" פותחת פסוקית.

- (1) החוקרים בדקו מי קיבל דירוג גבוה יותר במדדי האמפתיה וההקשבה.
 - (2) מי שמשתמש בבינה המלאכותית לקבלת תמיכה רגשית, מוותר על פרטיותו.
- בכל אחד מן המשפטים תחמו את הפסוקית שפותחת במילה "מי", וציינו מעל כל פסוקית את התפקיד התחבירי שלה.
 - מהו התפקיד התחבירי של המילה "מי" במשפט (1)?

ג. לפניכם משפט.

הבינה המלאכותית מסייעת לנו לא רק בהפחתה של תחושת הבדידות, אלא גם בהענקת תחושת ביטחון.

המירו את המשפט במשפט חדש בלי להשתמש במבנה של "לא... אלא...".
שמרו על משמעות המשפט.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 11241 + נספחים

11. א. לפניכם משפט.

הבעת אמפתיה מובילה לתוצאות חיוביות בטיפול נפשי, לטענת פסיכולוגים.

- מתחו קו מתחת להסגר במשפט.
- כתבו מהי תרומתו של ההסגר למשמעות המשפט.

ב. לפניכם שלושה משפטים, ובכל אחד מהם הצירוף "הבינה המלאכותית" מסומן בקו.

כתבו מעל כל אחד מן הצירופים המסומנים בקו את התפקיד התחבירי שלו.

(1) ביישמונים רבים שולבה הבינה המלאכותית לשם שיפור חוויית המשתמשים.

(2) בלי הבינה המלאכותית תחומי בריאות רבים לא יוכלו להתפתח מבחינה

טכנולוגית.

(3) מחקרים בדקו אם תגובות של הבינה המלאכותית הן אמפתיות.

ג. לפניכם משפט מורכב.

בכתבה תוארו מקרים שבהם אנשי רפואה נתנו המלצות שגויות למטופלים על פי

מידע שקיבלו מצ'אטבוטים.

פרקו את המשפט לשלושה משפטים פשוטים, על פי סדר האירועים.

- (1)
- (2)
- (3)

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 11241 + נספחים

פרק ג: מערכת הצורות

12. לפניכם טבלה ובה משפטים. בכל משפט יש פועל מודגש. השלימו את הטבלה – ציינו את השורש ואת הבניין של כל אחד מן הפעלים המודגשים.

הפועל	השורש	הבניין
בשנים האחרונות פותחו תוכנות הַמְדַמּוֹת מענה אנושי.		
תוכנות אלה תִּכְנְנָתוּ (תוכנתו) להביע אמפתיה.		
יוצרי התוכנות מקווים שהן יוֹעִילוּ למשתמשים.		
התוכנות מְזַדְהוֹת עם המשתמשים ומביעות חמלה כלפיהם.		
הצ'אטבוט מְפַחֵית חרדה.		
כבר כיום החברה האנושית דִּנָּה בהשפעות הבינה המלאכותית עליה.		
הנהלת החברה הוֹרְתָה על בדיקת תוכנת הצ'אטבוט החדשה.		

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 11241 + נספחים

13. א. לפניכם קטע, ובו פעלים מודגשים.

רבים **נִשְׁבְּיִים** בקסמו של הצ'אטבוט, בייחוד כאשר **מְתַעוֹרְרוֹת** בעיות בחייהם, כי אז הם **חֲשִׁים** צורך לדבר. הצ'אטבוט יודע מה אנשים **רוֹצִים** לשמוע.

- (1) כתבו מעל כל אחד מן הפעלים המודגשים את השורש שלו.
- (2) מבין הפעלים המודגשים, העתיקו את שני הפעלים הנוטים בבניין פעל (קל).
- (3) מן השורש של הפועל **מְתַעוֹרְרוֹת**, כתבו פועל בבניין הפעיל בזמן עבר בגוף נסתר.

ב. לפניכם רשימת שמות.

מִרוֹץ, מִרְצָה, הִתְרוֹצְצוֹת, רִצּוּי (ריצוי)

הקיפו את שני השמות שגזורים מאותו השורש של הפועל **רוֹצִים**.

ג. לפניכם שני משפטים, ובכל אחד מהם יש פועל מודגש.

- צ'אטבוט הוא תוכנה לניהול שיחות **הַמְבַסֶּסֶת** (מבוססת) על בינה מלאכותית.
- חוקרים **פְּרִסְמוּ** מחקר שבדק אם צ'אט GPT יודע לנחש את המגדר של המשתמש בו.

כתבו את השורש ואת הבניין של כל אחד מן הפעלים המודגשים.

הַמְבַסֶּסֶת השורש: _____ הבניין: _____

פְּרִסְמוּ השורש: _____ הבניין: _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 11241 + נספחים

14. א. לפניכם שני משפטים.
- העירייה **מְסִירָה** כתובות גרפיטי במרחבים ציבוריים.
 - מועד ה**מְסִירָה** של החבילה הוא בעוד יומיים.
- השלימו את הטבלה שלפניכם על פי חלק הדיבור שאליו משתייכת המילה **מְסִירָה** בכל משפט.

המילה מְסִירָה בתפקיד פועל		המילה מְסִירָה בתפקיד שם עצם	
השורש	המשקל	השורש	המשקל

- ב. לפניכם משפט, ובו שתי מילים מודגשות.
- ביטויים **בוטִים** אינם משמשים **בוטִים** שמתוכננים לתת מענה נפשי.
- (1) מבין המילים המודגשות, הקיפו את המילה שמקורה בלעז.

(2) ציינו מעל המילה האחרת את ה**שורש** שלה.
- ג. לפניכם משפט, ובו פועל מודגש.
- השימוש בבוטים **נוֹעַד** לתת מענה נפשי.
- (1) הקיפו את השורש של הפועל **נוֹעַד**.

נ-ע-ד, י-ע-ד, ע-ו-ד, ע-ד-י

(2) לפניכם שמות מודגשים.
- מוֹעֵד קבוע, מְעִידָה חד־פעמית, עֵד הגנה, יְעוּד (ייעוד) אישי
- הקיפו את שני השמות המודגשים שגזורים מן ה**שורש** של הפועל **נוֹעַד**.
- ד. לפניכם רשימת שמות.
- מְלוכָה, מְבוּכָה, תְּלוּנָה, שְׁמוּעָה
- הקיפו את שני השמות שנוטים במשקל **קְטוּלָה**.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 11241 + נספחים

15. א. לפניכם משפט, ובו שני שמות מודגשים.

לכלי הבינה המלאכותית הַטִּוֶּת המשפיעות על אֵיכוֹת השיחה בינם
ובין המשתמשים.

ציינו ליד כל שם מודגש את משמעות הצורך הסופי שבו.

הַטִּוֶּת

אֵיכוֹת

ב. לפניכם משפט, ובו מודגשות מילים בצורת הבינוני.

הבינה המלאכותית מְזַהָה את המצב הרגשי של הַמְשַׁתְמָשִׁים ומספקת מענה על
צרכים רגשיים באמצעות נוכחות תּוֹמְכָת ואמפתית.

(1) ציינו מעל כל מילה מודגשת את חלק הדיבור שאליו היא שייכת.

(2) לפניכם רשימת שמות פעולה.

תְּמוֹךְ (תימוך), תְּמִיכָה, הַתְּמַכּוֹת (היתמכות)

הקיפו את שם הפעולה של צורת הבינוני תּוֹמְכָת.

ג. לפניכם רשימת שמות פעולה. מיינו אותם בטבלה שלפניכם על פי הבניין שלהם.

הַכֵּלָה, אֲזַהֶרָה, קִבֵּלָה, הוֹבֵלָה, הַמּוֹר (הימור), הָרַגְלָה, שִׁחֲזוֹר

הפעיל	פיעל

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 11241 + נספחים

16. א. לפניכם קטע שחסרים בו פעלים. קראו אותו, וכתבו את הפועל המתאים על פי השורש בסוגריים.

דוח ש _____ (ז-מ-ן) קרן בריטית שעוסקת בנוער בסיכון מצא שהשימוש בצ'אטבוטים מבוססי בינה מלאכותית _____ (פ-ו-ץ) במיוחד בקרב בני נוער בסיכון. אנשי חינוך _____ (ל-ו-ן) כבר זמן רב על ההשפעות המזיקות של הצ'אטבוטים על צעירים אלה.

על פי ממצאי הדוח, כ־40% מבני הנוער שחווים אלימות _____ (פ-נ-י) לבינה המלאכותית לעזרה. ג'ון ייטס, מנכ"ל הקרן הנוכחי, מתריע זמן רב כי ילדים בסיכון _____ (ז-ק-ק) לקשר אנושי ולא לבוט. הוא _____ (י-ד-י) כי המערכת הנוכחית _____ (כ-ש-ל) במתן תמיכה הולמת לצעירים שחווים מצוקות נפשיות.

(מעובד על פי לאון, א' (2025). מחקר חדש חושף: אחד מכל ארבעה בני נוער פנה ל־Chat GPT לקבלת תמיכה נפשית. מעריב)

ב. לפניכם קטע שחסרים בו שמות. קראו אותו, וכתבו את השם המתאים על פי השורש בסוגריים.

במאמר מדעי נאמר כי הצ'אטבוטים משמשים _____ (ח-ל-ף) לטיפול נפשי. שימוש זה מתרחב בעיקר בשל זמינותם של הצ'אטבוטים. קשה להעריך את היקף ה _____ (י-פ-ע) של שימוש זה, שכן הצ'אטבוטים אינם אמורים לדווח ל _____ (פ-ת-ח) שלהם על תוכן ה _____ (ש-י-ח) שלהם עם המשתמשים, בשל הצורך לשמור על פרטיות.

משרד הבריאות מאפשר למטפלים במערכת בריאות הנפש להשתמש בבינה מלאכותית לשם _____ (א-ב-ח-ן) ומיון של מטופלים ב _____ (נ-ס-י) להתמודד עם בעיות כמו עומס של _____ (פ-נ-י) ומחסור בכוח אדם. הבינה המלאכותית יכולה לסייע גם בהדרכות המחייבות ידע פסיכולוגי וגם ב _____ (ש-ו-ם) אחרות.

(מעובד על פי גולדשטיין, ח' (2025). כולם בטיפול אצל ד"ר GPT: התופעה שמדאיגה את הפסיכולוגים. זמין ישראל)

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 11241 + נספחים

טיוטה

טיוטה

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 11241 + נספחים

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"

נספחים: נספח 1 – מאמרים ונספח 2 – דף עזר
לשאלון מותאם, עברית: הבנה, הבעה ולשון
11241, קיץ תשפ"ו, 2026, מועד ב

מותאם

נספח 1 – מאמרים

לפניכם שלושה מאמרים. קראו אותם, וענו על השאלות בשאלון המחברת המצורף.

מאמר 1

בטיפול עם בינה מלאכותית?

מאת גל פרלמן

פסקה א עד לא מזמן הרעיון של ניהול שיחה קולחת עם מחשב נשמע לנו מדע בדיוני. אולם עם כניסתו של צ'אט GPT לחיינו, לפני כשנתיים, שיחה כזאת אפשרית כיום. צ'אט GPT הוא צ'אטבוט (או בוט) – תוכנה לניהול שיחות המבוססת על בינה מלאכותית – ואנשים משתמשים בו ובדומים לו בכל יום. הם משוחחים איתו ופונים אליו בשאלות בתחומים שונים, החל בידע כללי וכלה בנושאים ספציפיים, ובהם נושאים רפואיים.

פסקה ב האם אפשר להיעזר בבינה המלאכותית בתחום בריאות הנפש? לכאורה עשויים להיות לכך יתרונות רבים, למשל זמינות ונגישות, עלות נמוכה וייעוץ מותאם אישית. כלי הבינה המלאכותית מבוססים על מסדי נתונים גדולים, ולכן הם יכולים לאבחן בדיוקנות את המצב הנפשי של המטופל ולהפחית את מספר האבחנות השגויות.

פסקה ג אולם האם צ'אטבוטים יכולים להחליף את המטפל האנושי המעניק אמפתיה ויוצר קשר אישי? כדי להשיב על שאלה זו, יש להגדיר תחילה מהי אמפתיה. אמפתיה היא היכולת לזהות את צרכיו של האחר, להזדהות איתו ולהרגיש כלפיו חמלה ואכפתיות. הבעת אמפתיה מובילה לתוצאות חיוביות בטיפול נפשי. מידת האמפתיה שהמטופל חש מצד המטפל קשורה קשר הדוק במידת ההצלחה של הטיפול.

פסקה ד חוקרים מאחת המכללות בארץ רצו לבדוק עד כמה תגובותיה של הבינה המלאכותית נחשבות לאמפתיות בעיני בני האדם. החוקרים אספו 150 שאלות ותשובות שפורסמו בפורום מיוחד של מטפלים מקצועיים בתחום בריאות הנפש, וביקשו גם מצ'אט GPT להשיב על אותן השאלות. לאחר מכן ביקשו החוקרים משני מומחים בפסיכולוגיה לדרג את התשובות הן של המטפלים הן של הצ'אט לפי מדדים שונים. המומחים לא ידעו מה הן התשובות "האנושיות" ומה הן התשובות של הבינה המלאכותית. מתוצאות המחקר עולה שהתשובות שסיפקה הבינה המלאכותית נחשבו לאמפתיות יותר בהשוואה לתשובות של המטפלים האנושיים. הכלים הטיפולים שבהם

* מעובד על פי פרלמן, ג' (16 במרץ 2025). בטיפול עם בינה מלאכותית? אתר מכון דוידסון לחינוך מדעי, הזרוע

החינוכית של מכון ויצמן למדע. אוזר מ־davidson.org.il.

השתמשה הבינה המלאכותית היו בעיקר אסטרטגיות תמיכה, כגון הבעת אמפתיה, עידוד והענקת תחושות של הכלה וביטחון. לעומת זאת המטפלים האנושיים נטו יותר לתת עצות, למסור מידע, לעודד את הפונה לעסוק בחקירה עצמית ולנתח דפוסים שמקשים עליו להתמודד ביעילות עם מצבים שונים.

תוצאות המחקר הזה תואמות לתוצאות של מחקרים קודמים שמצאו כי הבינה המלאכותית נחשבה לבעלת אמפתיה רבה יותר בהשוואה למטפל אנושי, רק כאשר הפונה לא ידע שהתגובה היא של הבינה המלאכותית. לעומת זאת כשהפונה ידע שהתגובה היא של הבינה המלאכותית התוצאה הייתה הפוכה: המטפל האנושי נחשב לאמפתי יותר. הסיבה לכך היא שבני אדם מעריכים את החום ואת תשומת הלב האנושיים הייחודיים שמושקעים בהם, בניגוד לבינה המלאכותית שאינה משקיעה משאבים מיוחדים ומגיבה לכולם באופן דומה.

הבינה המלאכותית מסוגלת לזהות את המצב הרגשי של הזולת, לכן היא נחשבת לאמפתית בעיני המשתמשים, אך בפועל היא רק מחקה אמפתיה. בינה מלאכותית אינה יכולה לחוות את החוויה הרגשית של המטופל ולהפגין אכפתיות ודאגה אמיתיות כלפיו.

כבר היום יש כלי בינה מלאכותית שמטרתם לתמוך בבריאות הנפש. הם יכולים לתת מענה ראשוני מספק לפניות של משתמשים, לשוחח איתם ולהשלים את הטיפול האנושי. לפי מחקרים שמסתמכים על מקרים מעטים, הכלים האלה יכולים להפחית תסמיני דיכאון וחרדה.

עם זאת מסקר בנושא השימוש בבינה המלאכותית לצורך תמיכה בבריאות הנפש עולה כי רוב המשתתפים שוללים שימוש בבינה המלאכותית: כ-80 אחוזים מן המבוגרים בארצות הברית לא היו רוצים להשתמש בבינה המלאכותית, אילו היו זקוקים לתמיכה נפשית; 46 אחוזים אומרים שלדעתם אפשר להשתמש בצ'אטבוטים רק אם פונים גם לאיש מקצוע, ולא במקומו.

אנשי מקצוע בתחום הפסיכולוגיה מזהירים מפני סכנות הטמונות בשימוש בכלי בינה מלאכותית. הצ'אטבוט עלול להשתמש במידע שאנחנו מספקים לו, ובאמצעותו להשפיע על ההחלטות שלנו על פי ההגדרות שלו, ולא דווקא בהתאמה לצרכים שלנו. כשאנחנו חשים שהסביבה ידידותית, אנחנו ערים פחות להשפעות האפשריות האלה. סכנה נוספת היא תגובות לא הולמות של הצ'אט, כמו מניפולציות והטרדות, שעלולות להזיק בעיקר למי שפגיע מבחינה רגשית. שילוב של בינה מלאכותית בטיפול מצריך נקיטת זהירות בנושאים של פרטיות, שקיפות והגנה על המטופל.

מאמר 2

השותפה הסמויה: כך הבינה המלאכותית חודרת לחיינו

מאת עדי פרנקנברג

פסקה א בעידן הנוכחי הטכנולוגיה הולכת ומשתלטת לנו על המרחבים הנפשיים והאישיים שנחשבו פעם לטריטוריה אנושית בלבד. בעבר הטכנולוגיה רק עזרה לנו לנהל את חיי היום-יום, ואילו כיום אנו פונים אליה כדי שתנתח, תתווך ואף תשפוט את הרגשות ואת הכוונות שלנו ושל הקרובים לנו ביותר.

פסקה ב השימוש בבינה המלאכותית על צורותיה השונות תפס תאוצה בשלוש השנים האחרונות. הבינה המלאכותית משפיעה בין היתר על מערכות יחסים ומעצבת אותם. במאמר שפורסם בזמן האחרון בכתב עת אמריקני נכתב כי השימוש הנפוץ ביותר בבינה המלאכותית (כגון צ'אטבוט או דמות וירטואלית) הוא לצורך קבלת תמיכה פסיכולוגית ולצורך יצירת תחושה של חברות. מטרת מפתחי הצ'אטבוט היא לספק למשתמשים תחושת ליווי בפעולות היום-יומיות וכן תחושה של אמפתיה ואוזן קשבת, אך לא בהכרח במסגרת של טיפול רשמי. התוכנה מספקת מענה על צרכים רגשיים – כמו בדידות, חרדה, דיכאון – באמצעות נוכחות תומכת ואמפתית, טכנולוגית בעיקרה.

פסקה ג הצורך בכלי הבינה המלאכותית למטרות טיפול הוא ברור. בניגוד למטפל אנושי, הבינה המלאכותית זמינה בכל שעה, בלי הגבלה של זמן או מקום, ואינה כפופה למגבלות המקובלות של משך פגישה טיפולית. נגישותה אף מגבירה את הרצון להשתמש בה. נוסף על כך השימוש בה לרוב אינו כרוך בתשלום, ובמקרים שנדרש בהם תשלום – הוא נמוך בהרבה בהשוואה לטיפול פסיכולוגי מקצועי, שדורש מלבד השקעה כספית גם התחייבות לטיפול מתמשך.

פסקה ד השימוש בצ'אטבוטים ובכלים טכנולוגיים אלה חוסך למשתמש זמן ומאמץ. הוא פוטר אותו מן התהליך המורכב והמתיש של איתור מטפל מתאים, הכולל כמה מפגשי התאמה ראשוניים עם מגוון מטפלים. יתרה מכך הצ'אטבוטים מתוכנתים מראש לנקוט סגנון כתיבה מרצה, המאפשר בדרך כלל התאמה מיידית לכל אדם, לכל צורך ולכל מצב רגשי.

* מעובד על פי פרנקנברג, ע' (18 במאי 2025). השותפה הסמויה: כך הבינה המלאכותית חודרת למערכות היחסים שלנו. הארץ.

- פסקה ה על אף היתרונות הרבים של השימוש בכלי הבינה המלאכותית לצורכי טיפול, יש בו גם לא מעט חסרונות. ראשית, מדובר בויתור מרצון על פרטיות ועל סודיות, שכן מידע אישי ורגיש עלול להיאגר או לשמש לצרכים אחרים, ולעיתים אף לעבור לגורמים אחרים.
- פסקה ו כמו כן מכיוון שהמערכת תמיד זמינה, עלולה להיווצר תלות רגשית של המשתמשים בה. השיחות והמפגשים החוזרים והאין־סופיים עם מערכות אלה עלולים לדלל את הצורך בתמיכה אנושית, והתוצאה היא קרבה רגשית מדומה.
- פסקה ז מצב זה עלול למנוע מן המשתמשים לפתח מיומנויות התמודדות בעצמם. היכולת של המשתמשים לפתח הבנה פנימית עצמאית של רגשות וכן יכולתם להתמודד עם חוויות רגשיות מורכבות בלי עזרה של גורם טכנולוגי חיצוני, עלולות להיפגע. בסופו של דבר הטכנולוגיה הזאת מציעה לא יותר מאשליה של אמפתיה, אינטימיות והכלה.
- פסקה ח כך נוצרת תחרות חדשה בין תוכנה שעשויה להבין אותנו היטב ובין חבר קרוב. כשיש כבר מישהו שמבין אותנו טוב כל כך, מדוע כדאי לנו בכלל לטרוח לפתח מערכות יחסים חדשות? וכך, בפעם הבאה שיתעוררו מחלוקת או אי־הסכמה, יהיה אפשר לחסוך את התהליך של הבירור הרגשי ולפנות לבינה המלאכותית. הרי היא כבר מכירה אותנו טוב מספיק כדי לדעת מה בדיוק אנחנו רוצים לשמוע.

מאמר 3

החשש הגדול של האנושות צריך להיות מהאמפתיה של הבינה המלאכותית

מאת ד"ר לירז מרגלית

פסקה א בני נוער וצעירים משתמשים בבינה מלאכותית, ולעיתים מעדיפים להתיעץ איתה אפילו יותר מלהתייעץ עם הורים, מורים או דמויות אחרות בעלות סמכות. הנתונים האלה מטרידים מבחינה פסיכולוגית: רבים מתייעצים עם הבינה המלאכותית לא משום שהיא חכמה יותר, אלא משום שהיא זמינה, לא שיפוטית, והכי חשוב – היא אינה דורשת מהם להתמודד עם מציאות מורכבת.

פסקה ב התגובות של הבינה המלאכותית עקביות, רגועות, מחזקות, ובעיקר אינן מעוררות מחלוקת. הבינה המלאכותית לומדת כל הזמן את מה שאנחנו רוצים לשמוע ממנה. לשם מה היא עושה זאת? מטרתה היא שנישאר בפלטפורמה ושלא נסיים את השיחה איתה. לעומת זאת בשיחה אנושית רגילה, תמיד יהיה רגע שבו מישהו יאמר משהו שלא נוח לנו לשמוע, או יציע זווית שאנחנו לא רוצים לראות. הבינה המלאכותית אינה מאתגרת עמדות, אלא משקפת אותן בצורה חכמה ומעודנת.

פסקה ג מבחינה התפתחותית שיח כזה בעייתי, בייחוד בגיל ההתבגרות. זהו השלב שבו בני נוער אמורים לתרגל בדיוק את מה שאין בשיח עם הבינה המלאכותית: הקשבה למשוב לא נוח, התמודדות עם אכזבות והבנה שאנשים שונים רואים את אותו המצב אחרת. התפתחות נפשית, חוסן רגשי ויכולת קבלת החלטות לא נבנים רק מתיקוף רגשותיו⁽¹⁾ של בן השיח. הם נבנים גם מעימות, מחוסר הסכמה ומן היכולת להבין מציאות מורכבת. היכולת להבין שלאנשים אחרים יש עולם פנימי שונה משלנו היא גם מיומנות שכלית חשובה וגם הבסיס לאמפתיה. הבינה המלאכותית, לעומת זאת, שואפת לצמצם אי־נוחות. זו לא תקלה, כך היא מתוכננת.

פסקה ד השאלה אינה אם הבינה המלאכותית תחליף בני אדם. היא לא. השאלה היא מה יקרה ליכולת שלנו לשאת מורכבות, אי־ודאות וביקורת, אם נתרגל לקבל הכוונה ממערכת שמדמה הקשבה ואמפתיה, אבל אינה באמת מעמדת אותנו עם דעות מנוגדות. בסופו של דבר, הבגרות הנפשית אינה מתפתחת מתשובות טובות, אלא מן היכולת להבין שלא לכל שאלה יש פתרון מייד.

פסקה ה מה שמדאיג זה לא רק שהבינה המלאכותית זמינה לכל שאלה, אלא שהיא גם מאמנת אותנו לצפות שהעולם תמיד יתאים את עצמו אלינו, ולא להפך.

* מעובד על פי מרגלית, ל' (27/12/2025). החשש הגדול של האנושות צריך להיות מהאמפתיה של הבינה המלאכותית.

מעריב. אוחזר מ־maariv.co.il.

(1) תיקוף רגשות – הקביעה שרגש, מחשבה או התנהגות של אדם אחר הם לגיטימיים והגיוניים.

נספח 2 – דף עזר

טבלת התנועות

התנועות הקטנות	התנועות הגדולות	התנועות החטופות	
a	פתח	קמץ	חטף פתח
e	סגול	צירי חסר	י צירי מלא
i	חיריק חסר	י חיריק מלא	
o	קמץ קטן	חולם חסר	ו חולם מלא
u	קובוץ	ו שורוק	

טבלת הגופים

גוף ראשון	גוף שני	גוף שלישי	
יחיד	מדבר	נוכח	נסתר
יחידה	מדברת	נוכחת	נסתרת
רבים	מדברים	נוכחים	נסתרים
רבות	מדברות	נוכחות	נסתרות

חלקי הדיבור: שם עצם, שם תואר, פועל (שם פועל), תואר הפועל, מילת יחס, מילת קישור

תחביר

דרכי ההבעה במשפט: משפט חיווי, משפט ציווי, משפט שאלה

סוגי המשפטים: משפט פשוט, משפט מורכב, משפט איחוי (מאוחד/מחובר)

סוגי הנשואים: נשוא פועלי, נשוא שמני, נשוא קיומי (דמוי פועל: יש, אין)

התפקידים התחביריים במשפט: נשוא, נושא, אוגד, מושא, תיאור, לוואי, תמורה

סוגי התיאורים ופסוקיות התיאור: מקום, זמן, סיבה, תכלית, אופן, מצב, תנאי, ויתור

החלקים הבלתי תלויים במשפט: הסגר, פנייה, קריאה

מבני משפט מיוחדים: נושא סתמי, נשוא מורחב, חלק ייחוד, חלק כולל

קשרים לוגיים: ריבוי והוספה, צמצום, השוואה, ברירה, הדגמה, זמן, סיבה ותוצאה, תכלית,

ניגוד, ויתור, תנאי

תורת הצורות

בנייני הפועל: קל-פָּעַל (פעל), נִפְעַל (נפעל), הִפְעִיל (הפעיל), הִפְעֵל (הופעל), פָּעַל (פיעל), פִּעַל (פועל), הִתְפַּעֵל (התפעל)

גזרות הפועל והשם:

גזרת השלמים, גזרת המרובעים

גזרות החסרים (העלולים): חסרי פ"נ (חפ"ן), חסרי פי"צ (חפי"ץ), חסרי פ"י (חפ"י)

גזרות הנחים: נחי פ"א (נפ"א), נחי פ"י/ו (נפ"י/ו), נחי ל"י/ה (נל"י/ה), נחי ל"א (נל"א), נחי ע"ו/י (נע"ו/י)

גזרת הכפולים (ע"ע)

דרכי תצורת המילים:

גזירה מסורגת: שורש ומשקל

גזירה קווית: בסיס וצורן, הלחם (הרכב) בסיסים, ראשי תיבות (נוטריקון)

סוגי צורנים: צורן גזירה, צורן נטייה